

BELGE:

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ'NİN "HASTANELERE GETİRİLEN MAHKUMLARA YÖNELİK HEKİM TUTUMU" GENELGESİ (Aralık 1994)

Tıbbi insanlığın hizmetine sunmak, kişiler arasında herhangi bir ayırım yapmadan beden ve ruh sağlığını korumak ve iyileştirmek, hastaların acılarını dindirmek ve onları rahatlatmak, tıp doktorlarına tanınmış bir ayrıcalıktır."

Tokyo Bildirgesi'nin ön deyişinde de belirtildiği gibi, bireyler arasında hiç bir ayırım yapmaksızın onların ihtiyaç duyduğu tıbbi bakımı ve tedaviyi sunmak hekimlerin birincil görevidir. Bu bağlamda bir hasta grubu olarak karşımıza gelebilecek tutuklu ve hükümlülere tıbbi bakım sunulurken alınması gereken tutum da bu ilkenin bütünselliği içinde değerlendirilmelidir.

1- Hastanede karşılaştığımız mahkum bizim için bir hastadır. Bu bağlamda hasta hekim ilişkisinin konusu olmayacak şekilde şahsın yargılanmasına veya hüküm giymesine gerekçe olan nedenin araştırılması anlamlı değildir.

2- Kişinin hastaneye giriş kaydının yapılması sağlanmalıdır.

3- Sorulduğu takdirde, hekim adını ve soyadını açıkça belirtmelidir.

4- Muayeneler sırasında hastaların kelepçeleri açtırılmalı klinik özgürlük koşullarına ve hasta haklarına uygun tam bir ortam sağlanmalıdır. Bunun için muayene ortamlarında hasta ve sağlık personeli dışında kimse bulunmamalıdır. Bu hasta ve hekimin hakkı ve hekimin görevidir. Bu konuda Jandarma Genel Komutanlığı'nın 0621-12-89/Asyş.(92) sayı ve 10 Ocak 1989 tarihli genelgesi söz konusudur (Ek)

5- Muayene sırasında herhangi bir darp izi saptanırsa, bu bir tutanakla tespit edilmeli, kurum amirliği ve ilgili Tabip Odası'na bildirilmelidir.

6- Tanısal yaklaşım için gerekli olan tüm tetkikler istenmeli ve bu konuda dış etkilenimlere kapalı olun-

malıdır.

7- Hastaya hastalığı, tedavisi ve prognozu ile ilgili bilgiler bizzat kendisine olmak üzere belirtilmelidir.

8- Tüm bu bilgiler sevk kağıdına ad, soyad ve diploma numarası açık olacak şekilde belirtilmelidir.

9- Hastaneye yatırmanın gerekli olduğu durumlarda dış etkiye maruz kalmaksızın tıbbi kanaatin gerektirdiği şekilde tavır alınmalıdır. Bu konudaki itirazlar resmi evrağa imzalı bir tutanak şeklinde geçirilmelidir.

10- Mahkumların hasta yataklarına zincirlenmesi, kelepçelenmesi veya bir takım tıbbi girişimlerin bunların eşliğinde gerçekleştirilmesi mutlaka engellenmelidir. Hasta-hekim ilişkisini zedeleyen ve insanlık onuruyla bağdaşmayan bu gibi uygulamalarda hekim tavrı benimsenmelidir. Bu uygulamada direktildiği koşullarda, durum yazılı olarak kurum amirliği ve ilgili Tabip Odası'na bildirilmelidir.

11- Hasta odalarında jandarma ve gardiyan bulundurulmamalıdır. Hastane ve eklentilerinde yetki ve sorumluluk hekimindir. Hekimler bu yetkilerini hekim dışı kişilere devredemez.

12- Mahkum koşulları hastanelerin bir eklentisidir. Bu sağlık kurumunun iç işleyişinden hekim sorumludur. Burada bulundurulan hastaların tedavi ve bakımları aksatılmamalıdır. Gerekli sayıda sağlık personeli bulundurulmalı ve acil girişim için gerekli donanım sağlanmalıdır.

13- Hastaların tıbbi ve cerrahi tedavileri tıp dışı nedenlerle ve dinamiklerle aksatılmamalıdır.

14- Tüm hekimler bu tutumu almakla yükümlüdür, bu tutumlardan dolayı zarar gören hekimlerimiz bu durumu acilen en yakın Tabip Odası ve TTB'ne bildirmelidirler.